

(דף צ"ג ע"א).

כִּפְדוּ אֶת אֲבִיהֶם וְאֶת אִמָּהֶם, (שמות כ) בְּכָל זֵינִי יִקָּר, לְמַחְדֵי לֹוֹן בְּעוֹבְדֵי דְכִשְׂרָאן, כְּמָה דְאֵת דְאֵת אָמַר
(משלי כג) גֵּיל יִגִּיל אָבִי צְדִיק, וְדָא אִיהוּ יִקְרָא דְאָבוּי וְדָאמִיהּ.

רעיא מהימנא

כִּפְדוּ אֶת אֲבִיהֶם וְאֶת אִמָּהֶם. כִּפְדוּהוּ בְּכִסּוֹת נְקִיָּה, דְּהֵינּוּ בְּנִפִי מְצֻנָה, (משלי ג) כִּפְדוּ אֶת ה' מְהוֹנָה,
דָּא תוֹרָה וּמְצוֹת. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי ג) אַרְךָ יָמִים בְּיַמִּינָה בְּשִׂמְאַלָּהּ וְגוֹ. דְּעֵנִי לָאוּ אִיהוּ בַר
נֶשׁ, אֲלָא מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַמְצוֹת, אֲשֶׁתְּמוֹדֵעַ, דְּבַתֵּר דְּאוּקְמוּהָ מְאִירֵי מִתְנִיתִין אִין עֵנִי אֲלָא מִן
הַתּוֹרָה וּמִן הַמְצוֹת, דְּעֵתְרָא דְּבַר נֶשׁ אוֹרִיָּתָא וּמְצוֹת.

וּבְגִין דָּא, כִּפְדוּ אֶת י"י מְהוֹנָה, וְלָא תִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרִיָּתָא, כְּדִי לְהַתְנַדֵּל בָּהּ. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא,
וְאֵל תַּעֲשֶׂם עֲטָרָה לְהַתְנַדֵּל בָּהֶם, וְלָא תֵאמַר אֲקָרָא בְּעַבּוּר שְׂיִקְרָאוּנִי רַבִּי, אֲלָא (תהלים לד) גִּדְלוּ
לִי אֶתִי. כִּפְדוּ אֶת י"י מְהוֹנָה, כְּבִן דְּאִיהוּ חַיִּיב בְּיִקְרָא דְּאָבוּי וְדָאמִיהּ.

כְּגִין דְּאִיהוּ מְשׁוֹתֵף מִתְרִין טַפְסִין, דְּמִנְהוֹן נוֹצֵר בַּר נֶשׁ. מְטַפָּה דְּאָבוּהָ, תוֹרוֹ דְּעֵינִין, וְגַרְמִין
וְאָבְרִין. וּמְטַפָּה דְּאִמִּיהָ, שְׁחוֹר דִּי בְּעֵינִין, וְשַׁעֲרָא וּמְשַׁכָּא וּבְשָׂרָא. וּרְבִיאוּ לִיהּ בְּאוֹרִיָּתָא,
וְעוֹבְדֵין טַבִּין.

דְּבַר נֶשׁ חַיִּיב לְלַמֵּד בְּנוֹ תוֹרָה, דְּכְּתִיב, (דברים ו) וְשִׁנַּנְתֶּם לְבַבְיָהּ. וְאִי לָא אוֹלִיף לִיהּ אוֹרִיָּתָא
וּפְקוּדִין, כְּאִילוּ עֶבֶד לִיהּ פֶּסֶל, וּבְגִין דָּא לָא תַעֲשֶׂה לָּהּ פֶּסֶל. וְעֵתִיד לְהִיּוֹת בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֵה,
וּמְבַזָּה אָבוּי וְאִמִּיהָ, וְגוֹזֵל מְנִיָּה כְּמָה בְּרַכָּאן. דְּהוֹאִיל וְאִיהוּ עִם הָאָרֶץ, חֲשִׁיד אִיהוּ עַל פְּלָא,
וְאִפִּילוּ עַל שְׂפִיכוֹת דְּמִים, וְגִילוּי עֲרִיוֹת, וְעַבְדוּהָ זָרָה. דְּמֵאן דְּאִיהוּ עִם הָאָרֶץ. וְאִילוּ לְאַתֵּר דְּלָא
אֲשֶׁתְּמוֹדֵעוּן לִיהּ, וְלָא יָדַע לְבְרַכָּא, חֲשָׁדִין לִיהּ דְּאִיהוּ עוֹבֵד עַבְדוּהָ זָרָה. (ע"כ רעיא מהימנא).

כִּפְדוּ אֶת אֲבִיהֶם כְּמָה דְּאֵת אָמַר כִּפְדוּ אֶת י"י מְהוֹנָה. מְהוֹנָה: מְמֻמְוּנָה. מְהוֹנָה: מְחֻנָּה. כְּחֻדָּה
דְּנִגְוֹנָא, לְמַחְדֵי לְבָא, דְּהָא דָּא חֻדָּה דְּלְבָא, כְּגוֹוֹנָא דָּא נְגוֹוֹנָא דְּכָל עֲלָמָא. עוֹבְדֵין דְּכִשְׂרָאן
דְּהָהוּא בְּרָא, חֲדִי לְבָא דְּאָבוּהָ וְדָאמִיהָ. מְמֻמְוּנָה לְכָל מַה דְּאֲעֲטְרִיכוּ.

כְּגוֹוֹנָא דְּבַר נֶשׁ אוֹקִיר לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָכִי אֲעֲטְרִיךְ לְאָבָא וְלְאִמָּא, כְּגִין דְּשׁוֹתְפוּתָא חֻדָּא
אִית לֹוֹן בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָלֵיהּ. וּכְמָה דְּאֲעֲטְרִיךְ לְמַדְחַל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָכִי אֲעֲטְרִיךְ
לְמַדְחַל לְאָבוּהָ וְלְאִמִּיהָ, וְלְאוֹקִיר לֹוֹן כְּחֻדָּא, בְּכָל זֵינִי יִקָּר.

לְמַעַן יֵאָרִיכוֹן יָמֶיהָ, כְּגִין דְּאִית יוֹמִין לְעִילָא, דְּתִלְיִין בְּהוּ חַיִּי בַר נֶשׁ בְּהָאֵי עֲלָמָא. וְאוֹקִימָנָא עַל
אִינוּן יוֹמִין דְּבַר נֶשׁ בְּהָהוּא עֲלָמָא לְעִילָא, וְכִלְהוּ כְּיִמִּין קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְהוּ אֲשֶׁתְּמוֹדֵעוּן
חַיִּי דְּבַר נֶשׁ.

עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר י"י אֱלֹהֶיהָ נֹתֵן לָּהּ. אֲבָטְחוּתָא לְאַתְהֵנָּא בְּאַסְפְּקִלְרִיא דְּנִהָרָא, וְרוּא דָּא עַל
הָאֲדָמָה, דָּא אֲסְפְּקִלְרִיא דְּנִהָרָא, בְּאִינוּן יוֹמִין עֲלָאִין, דְּנִהָרִין מְגוּ מְבוּעָא דְּכָלָא.

מאי שְׁנָא, בְּאֵלֵינוּ תְּרִין פְּקוּדֵינֵינוּ דְּאוֹרֵייתָא, דְּכְתִיב בְּהוּ לְמַעַן יֵאָרִיכוֹן יָמֶיךָ, בְּדָא, וּבְשִׁלּוּחַ חֲקוֹן.
אֵלָא תְּרִין פְּקוּדֵינֵינוּ אֵלֵינוּ, בְּלָהוּ תְּלִיין לְעֵילָא. אַבָּא וְאַמָּא, רִזָּא דְזִכּוֹר וְשִׁמּוֹר פְּחֻדָּא. וּבְגִינֵי בְּךָ
כְּתִיב לְמַעַן יֵאָרִיכוֹן יָמֶיךָ. וּבְשִׁלּוּחַ חֲקוֹן, דְּכְתִיב, (דְּבָרִים כב) שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח
לָךְ לְמַעַן יֵיטֵב לָךְ וּגְוֵי, רִזָּא דְעֵלְמָא עֲלָאָה, דְּלֹא אֶתְיָיְהִיב בֵּיהּ רִשּׁוֹ לְאַסְתְּפֻלָּא, וְאַצְטְרִיךְ לְשַׁלַּח
מִגּוֹ שְׂאֵלְתָא וְאַסְתְּפֻלְוֹתָא בֵּיהּ.

וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ, דְּכְתִיב, (דְּבָרִים ד) כִּי שָׁאֵל נָא לְיָמִים רַאשׁוֹנִים וּגְוֵי מְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם וְעַד קַצֵּה
הַשָּׁמַיִם. אַבָּל לְעֵילָא מְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם, שְׁלַח תְּשַׁלַּח מִרְעִיזוֹנֵיךָ לְמִשְׁאֵל.

וּבְדָא כְּתִיב, לְמַעַן יֵיטֵב לָךְ וְהֵאֲרַכְתָּ יָמִים, לְמַעַן אֵיטֵב לָךְ לֹא כְּתִיב, אֵלָא לְמַעַן יֵיטֵב לָךְ.
וְיֵאָרִיכוֹן יָמֶיךָ לֹא כְּתִיב, אֵלָא וְהֵאֲרַכְתָּ יָמִים. לְמַעַן יֵיטֵב לָךְ, הֵהוּא אֶתְרֵי דְאוֹטִיב לְכֻלָּא, וְאִיהוּ
עֲלָמָא דְסֻתִּים וּגְנִיזוֹ. וְהֵאֲרַכְתָּ (דף צ"ג ע"ב) יָמִים, כְּמָה דְכְּתִיב, תִּקַּח לָךְ, בְּרִשׁוֹתָא דְכֵר נָשׁ אִיהוּ.

וְאִי אֲזִדְמֵן לִיהּ עוֹבְדָא וִיכּוּן בֵּיהּ, זְכָאָה אִיהוּ. וְאִי עַל גַּב דְּלֹא מְכּוּן בֵּיהּ, זְכָאָה אִיהוּ. דְּעֵבִיד
פְּקוּדָא דְמָרִיָּה. אַבָּל לֹא אֶתְחַשְׁבִּי כְּמָאן דְּעֵבִיד רְעוּתָא לְשִׁמְהָ, וִיכּוּן בֵּיהּ, בְּרִעוּתָא דְאַסְתְּפֻלְוֹתָא
בִּיקְרָא דְמָרִיָּה, כְּמָאן דְּלֹא יָדַע לְמַסְפֵּר סְבָרָא, דְּהָא בְּרִעוּתָא תְּלִיא מְלָה לְשִׁמְהָ. וּבְעוֹבְדָא
דְּלִתְתָּא לְשִׁמְהָ, אֶסְתְּלַק עוֹבְדָא לְעֵילָא, וְאֶתְתַּקֵּן כְּדָקָא יְאוּת.

כְּגוֹנָא דָּא, בְּעוֹבְדָא דְגוֹפָא, אֶתְתַּקֵּן עוֹבְדָא דְנַפְשָׁא, בְּהֵהוּא רְעוּתָא. דְּהָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּעִי
לְבָא, וְרְעוּתָא דְכֵר נָשׁ. וְאֶפְּלִיזוּ חֲכִי, אִי לֹא תִמְן רְעוּתָא דְלְבָא דְאִיהוּ עֲקָרָא דְכֻלָּא, עַל דָּא צְלִי
דָּוָד וְאַמֵּר, (תְּהִלִּים ז) וּמַעֲשֵׂה יְדֵינִי כּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ וּגְוֵי. דְּהָא לִית כֹּל בְּרִי נָשׁ חַפִּים, לְשׁוֹאָה רְעוּתָא
וְלְבָא, לְתַקְנָא כֻלָּא וְעֵבִיד עוֹבְדָא דְמַצְוָה. עַל דָּא צְלִי צְלוּתָא דָּא, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינִי כּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ.

מְאִי כּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ. כּוֹנֵנָה, וְאֶתְקִין תְּקוּנָה לְעֵילָא כְּדָקָא יְאוּת. עֲלֵינוּ, אִי עַל גַּב דְּלִית אֲנִי יְדַעֵי
לְשׁוֹאָה רְעוּתָא, אֵלָא עוֹבְדָא בְּלַחֲדוּי. מַעֲשֵׂה יְדֵינִי כּוֹנֵנָהוּ. לְמָאן. לְהֵהוּא דְרָגָא דְאַצְטְרִיךְ
לְאַתְתַּקְנָא. כּוֹנֵנָהוּ, בְּחַבּוּרָא חָדָא בְּאַבְהָן, לְמַהוּ מְתַקְנָא בְּהוּן, בְּהֵאִי עוֹבְדָא, כְּדָקָא יְאוּת.

השלמה מההשמטות (סימן ט זה נמצא בספר ישן)

גְּרַסִּינְוִבּוּזְהֵר, מָאן דְּאֶחִיד בְּאוֹרֵייתָא, סְמִכָּא לִיהּ וּמְחִזְקָה לִיהּ עַל יְרֻכּוֹ, דְּלֹא יִסְטֵי לְיָמִינָא
וְלְשִׁמְאָלָא. זְכָאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לֹון אוֹרֵייתָא לְגַלְעָה לֹון רִזִּין עֲלָאִין.
עֲלֵייהוּ כְּתִיב (דְּבָרִים ד) וְאַתֶּם תְּדַבְּקִים בְּיָדֵי אֱלֹהֵיכֶם וּגְוֵי.

וְתִאחֲזִי, כֵּד יְהִיב קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל רְשִׁים לָהּ בְּרִזָּא דְשִׁמְאָ קְדִישָׁא. אָמֵר (שְׁמוֹת
ט) אֲנִיכִי יְיָ אֱלֹהֵיךָ, בְּרִזָּא דְחֶסֶד אֲבָרְהָם אֶחִיד בְּהֵי, וְלְקַבְּלִיהּ מְצוֹת עֲשֵׂה וְרִזָּא דָּא תְּפַקְדָּתָא
קְמִייתָא דְפְקִיד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם, מְצוֹת עֲשֵׂה הָוָה. דְּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית י"ב) לָךְ לָךְ מֵאַרְצֶיךָ
וּבְגִין כְּךָ חֲשַׁבְּוֹן מְצוֹת עֲשֵׂה רַמ"ח כְּחֲשַׁבְּוֹן אֲבָרְהָם.

לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְגו'. (שמות ד) בְּרָזָא דְגִבּוֹרָה דְאֶחִיד בְּהָ יִצְחָק, דְּכָל אֵינּוֹן אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וְאֵינּוֹן סְרִכִין מִמֶּנּוּ מִסְטָרִיהַ יִנְקִין, וְכֵן עֲשׂוּ וְכָל אֵינּוֹן מִמֶּנּוּ דִילִיה. דְּהָא יִצְחָק בְּמִצְוֹת
לֹא תַעֲשֶׂה אַחִיד. וְתַפְקִידְתָּא קִמְיִיתָא דִילִיה, מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה הָוָה, דְּכִתִּיב (בראשית כ"ו) אַל תִּרְד
מִצְרִימָה.

וּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה מִסְטָרָא דְדִינָא קָא אַתִּי, דְּהָא מְעַנִּישִׁין לִיה לְפַר נֶשׁ פִּד עֵבֶר עָלֶיהָ. וּבְגִין כֶּן
חֲשָׁבֵן מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה בְרָזָא דְדִרְגָא דִילִיה בְּרָזָא דְשֵׁם"ה לְקַבֵּל יוֹמִין דְשִׁמְשָׁא דְנִהִיר מִסְטָרָא
דְּגִבּוֹרָה. הָדָא הוּא דְכִתִּיב (שופטים ה) פְּצֹאת הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִבּוֹרָתוֹ.

לֹא תִשָּׂא בְרָזָא דְגִבּוֹר"ה, דְּתַפְאָרַת דְאֶקְרִי אִמַּת וְאִקְרִי בְּהָ יִעֲקֹב שְׁלִימָא וְיִנִּיק תְרִין חוּלְקִין,
מִצְוֹת עֲשֶׂה וּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. הָדָא הוּא דְכִתִּיב (בראשית כ"ה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֶהְלִים.
וְעָאֵל לְכָל סְטָרִין לְרַחֲמֵי וּלְדִינָא, לְמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה וּלְמִצְוֹת עֲשֶׂה. וְאִקְרִי שְׁלִים בְּגִין דְשִׁבּוּעָה
מִשְׁלָמָא אַתִּיָא.

וְעַלְדָּא בְרָזָא דְעֲשֶׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. וּבְמַה דְאִיהִי לֹא תַעֲשֶׂה כַד אִיהִי לְשִׁקְרָא הֲכִי אִיהִי מִצְוֹת עֲשֶׂה
כַד אִיהִי בְאִמַּת. דְּכִתִּיב (רמיה ד') וְנִשְׁבַּעְתָּ חַי יְיָ בְּאִמַּת בְּמִשְׁפָּט וּבְצַדִּיקָה וּכְתִיב (דברים י) וּבְשִׁמּוֹ
תִּשְׁבַּע.

זְכוֹר אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, (שמות כ) בְּרָזָא דְבְרִית, דְּהוּא יְסוֹד דְאֶחִיד בֵּיה יוֹסֵף. וְעַל דָּא אֶקְרִי
שַׁבָּת, דְּהָא יוֹסֵף כָּל אֶקְרִי, שַׁבָּת נְמִי כ"ל דְּכָל עֲנוּגָא וְתַפְנוּקָא נְפִיק מִנִּיהָ לְקִימָא עֲלָמִין בְּלַחוּן
(בְּלַחוּ). וְעַל דָּא שַׁבְתָּא פְּלִלָא (פְּלִל) דְעֲשֶׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, בְּגִין דִיוֹסֵף נְמִי בּוּכְרָא דִנְטִיל תְרִין חוּלְקִין.

תִּאֲחִזִי בְדַבְרוֹת מִשְׁנֵה תוֹרָה כְּתִיב (דברים ט"ו) וְזָכַרְתָּ פִי עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וַיַּפְדֶּךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ
מִשָּׁם, הֲכֵא אֹלִיף לֹון אֹרִייתָא רָזָא עֲלָתָה. דְּהָא הוּא צְדִיקָא דְאִזְדָּבֵן חַיִּים לְעַבְדָּא בְּמִצְרַיִם
וְאֲחִילוֹ (דְּחִילוֹ) לִיה, לְקַבְּלִיהָ אִיהוּ זְכוֹר אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת.

וּבְגִין כֶּן אָמַר לֹון קַדְּשָׁא בְרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, בְּכַעַן מִנְכוּן הוּוּ דְכִרִין הוּא צְדִיקָא דְאִזְדָּבֵן עַל
יַדִּיכּוֹ וְהוּוּ לְעַבְדָּא בְּמִצְרַיִם, וּבְהַהוּא חוּבָה אֲתַגְזֹר עֲלֵיכּוֹ לְאִשְׁתַּעֲבָדָא כְּכוֹ בְּמִצְרַיִם, וְלִכְפָּרָא
הוּוּ חוּבָה דְזַבִּינְתוֹן לִיה. נְטָרוּ יוֹמָא דְשַׁבְתָּא וַיִּשְׁתַּבֵּחַ לְכוּן, דְּהָא יוֹמָא דְשַׁבָּת לְקַבְּלִיהָ אִיהוּ,
כְּדִאֲוִקִימָנָא בְרָזָא דְמַהִימְנוּתָא.

יוֹמָא קַדְמָאָה לְקַבְּלִיהָ דְאֲבָרְהָם, הוּוּ דְכִתִּיב (תהלים נ"ב) חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם. יוֹמָא תַנְיִנָא לְקַבְּלִיהָ
דְיִצְחָק, וּבְגִין כֶּן יִתִּיב קַדְּשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמִידָן עֲלָמָא. יוֹמָא תְלִיתָאָה לְקַבְּלִיהָ דְיִעֲקֹב דְאִיהוּ קו
אֲמָצְעִי, וּבְגִין כֶּן כְּתִיב בֵּיה בְּעוֹבְדָא דְבְרָאשִׁית יְקוּוּ הַמַּיִם.

יוֹמָא רְבִיעָאָה לְקַבְּלִיהָ דְדָוִד, דְכִתִּיב בֵּיה (בראשית א) יְהִי מְאֹרֶת, מְאֹרֶת חֶסֶד דְּהָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
לִית לָהּ נְהוּרָא מְדִילָהּ, אֲלָא מָה דְאֲתִיְהִיב לָהּ עַל יְדָא דְצְדִיק, הֲכִי נְמִי דוּד כְּתִיב בֵּיה עֲנִי וְאֲבִיוֹן,
וְלִית חַיִּים אֲלָא מָה דְאֲתִיְהִיב לִיה מִיוֹמֵי דְאָדָם קַדְמָאָה שַׁבְּעִין שָׁנִין. יוֹמָא חֲמִישָׁאָה לְקַבְּלִיהָ
דְמִשָּׁה. יוֹמָא שְׁתִּיתָאָה לְקַבְּלִיהָ דְאַהֲרֹן. וְאֵינּוֹן שְׁשֶׁת יְמֵי בְרָאשִׁית דְלַעֲיָלָא אֵינּוֹן דְרַמְיִזִין בְּקָרָא

(דברי הימים א כ"ט) לָךְ ה' תִּגְדָּל"ה וְתִגְבֹּר"ה וְתִתְפַּאֲר"ת וְתִנְצַח"ה וְתִהְיוּ"ד כִּי כ"ל, וְאֵינֶנּוּ חוֹלְקֵיהוֹן
דְּצַדִּיקֵיִיא.

בְּרֻזָאדָא תִּגְדָּל"ה בְּרֻזָא דְאַבְרָהָם. תִּגְבֹּר"ה בְּרֻזָא דְיִצְחָק וְתִתְפַּאֲר"ת בְּרֻזָא דְיַעֲקֹב. תִּנְצַח"ה
חוֹלְקָא דְמִשָּׁה. תִּהְיוּ"ד חוֹלְקָא דְאַהֲרֹן. כִּי כ"ל (לְקַבֵּל) לְקַבְּלִיהַ חוֹלְקָא דְיוֹסֵף. תִּמְמַלְכ"ה חוֹלְקֵיהַ
דְּדָוִד. וְיוֹסֵף שִׁבְתָּ אֶקְרִי לְתַתָּא לְקַבֵּל צַדִּיק חַי עַלְמִין, דְּאֶקְרִי שִׁבְתָּ לְעֵילָא וּבְגִין כְּדָּ פְתִיב (דְּבָרִים
ה) עַל כֵּן צִוָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ.

תִּתְחַזֵּי, כִּד בָּעוּ יִשְׂרָאֵל לְמַכְבָּשׁ לְאַרְעָא דְכְנַעַן אֶקְיִפוּ לָהּ נְשִׂיתָא יוֹמִין. (זְמַנָּא) חֲדָא בְּכָל יוֹמָא, לְקַבֵּל
אֵינֶנּוּ זְפָאֵי קְשׁוּט דְעַלְיָהוֹן מִתְקַיִים עַלְמָא. וּבְיוֹמָא שְׂבִיעָאָה, שְׂבַע זְמַנִּין, לְקַבֵּל יוֹמָא דְשִׁבְתָּא,
דְּאִיהוּ לְקַבֵּל צַדִּיק דְּאִיהוּ זֶן לְהוּ וּמְקַיִים לְהוּ דְכַתִּיב (מְשָׁלִי ט) תִּצְבֹּה עֲמוּנְדִיהָ שְׂבַעָה. וּכְתִיב (מְשָׁלִי
י) וְצַדִּיק יִסֹּד עוֹלָם, אִיהוּ יִסֹּדָא וְעִיקְרָא דְכָל אֵינֶנּוּ זְפָאֵין. וְאִי לָאו זְכוּתֵהוֹן דְּצַדִּיקֵיִיא, לָא הוּוּ
יְכַלִּין לְמַכְבָּשָׁה. תִּתָּא הוּוּ דְכַתִּיב (דְּבָרִים ט) לָא בְּצַדִּיקְתָּהּ וּבִישָׁר לְבָבָהּ וּגְוִי וְלִמְעַן הַקִּים אֶת הַדְּבָר
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבְרָהָם. (שְׁמוֹת כ) כִּפַּד אֶת אַבְרָם, בְּרֻזָא דְנִצְחָ דְאַחִיד בְּהַ מִשָּׁה וְנִינֵק לָהּ. דְּהָא
מִשָּׁה תָּהּ מוֹקִיר לְקוּדְשָׁא בְּרִיָּהּ הוּוּ בְּאוֹרֵיִיתָא.

תִּתְחַזֵּי, אִי לָאו אוֹרֵיִיתָא דְאַתִּיהִיבַת עַל יְדוּי דְמִשָּׁה נְבִיאָה רַבָּה, לָא הוּוּ יְדַעִין בְּנֵי נְשָׂא לְקוּדְשָׁא
בְּרִיָּהּ הוּוּ וְלָא הוּוּ מוֹקִירִין לִיהַ. דְּהָא עַל יְדָא דְאוֹרֵיִיתָא אוֹלִיָּהּ בַּר נֶשׁ פּוֹלְחָנָא דְמֵאֲרִיָּה וְאוֹקִיר
לִיהַ לְקוּדְשָׁא בְּרִיָּהּ הוּוּ. וּבְגִין כְּדָּ כִּפַּד אֶת אַבְרָם, לְקַבְּלִיהַ דְמִשָּׁה אִיהוּ.

דְּבִרָאָהּ, כִּפַּד אֶת אַבְרָם, דָּא תוֹרָה שְׂבַכְתָּב. וְאֶת אִמָּהּ, דָּא תוֹרָה שְׂבַעֵל פָּה. דְּכַפָּה דְאַפָּא
יְהִיב שְׂפַע לְאִימָא, הָכִי נְמִי תוֹרָה שְׂבַכְתָּב יְהִיב שְׂפַע לְתוֹרָה שְׂבַעֵל פָּה. לָא תִרְצַח לְקַבֵּל דְרָגָא
דְּהוּ"ד דְאַחִיד בְּהַ אַהֲרֹן וּבְגִין כְּדָּ לָא תִרְצַח. בְּגִין דְּכָד קַטְלִין לִיהַ לְבַר נֶשׁ, תִּהְוֵא זִינָא וְהוּ"ד
עַלְמָה דְעַלְיָה נְטַלִּין מִנִּיהַ. תִּתָּא הוּוּ דְכַתִּיב (דְּנִיָּא ל) וְהוֹדִי נְהַפְּךָ עָלַי וּגְוִי וּבְגִין כְּדָּ אֶזְהַר לִזֶן
קוּדְשָׁא בְּרִיָּהּ הוּוּ לְבְנֵי נְשָׂא, דְּתִהְוֵא שׁוֹפְרָא עַלְמָה דְיְהִיב עַלְיָהוֹן דְּלָא יִטְלוּן לִיהַ מִנְהוֹן וְאִיהוּ
נְמִי רֻזָא דְשְׁלָמָא. וּבְגִין כְּדָּ קֵאִים אַהֲרֹן לְכַפֵּרָא וּלְנִכְסָא נְכֹסֶת קוּדְשִׁין, וְעַל פּוֹמִיָּה כִּפַּר לְעַמָּה
יִשְׂרָאֵל. לָא תִנְאַף בְּרֻזָא דְצַדִּיק דְאַחִיד בְּהַ מֵאֵן דְאַחִיד בְּהַ, וְאִיהוּ רֻזָא דְחֻכְמָתָא. דְּהָא כְּנֹסֶת
יִשְׂרָאֵל לָא אֶתְחַבְּרַת אֶלָּא בְּהוּוּ דְחַזִּי לִיהַ בְּיִסֹּדָא דְעַלְמָא וְצַדִּיק יִסֹּד עוֹלָם.

דְּבִרָאָהּ, הָכִי אוֹלִיפְנָא בְּרֻזָא דְמַהִימְנוּתָא, כִּפַּד, לְקַבֵּל כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל. לָא תִרְצַח, לְקַבֵּל דְרָגָא
דְּנִצְחָה. לָא תִנְאַף, לְקַבֵּל דְרָגָא דְהוּ"ד. דְּבַר אַחַר, כִּפַּד לְקַבֵּל (בְּרַאשִׁית א) יְהִי מְאֹרֹת דְעוֹבְדָא
דְּבִרַאשִׁית. לָא תִרְצַח לְקַבֵּל (בְּרַאשִׁית א) יִשְׂרָעֵנוּ הַמִּים שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה, בְּגִין כְּדָּ נֶפֶשׁ חַיָּה לָא
תְקַטּוּל. לָא תִנְאַף לְקַבֵּל (בְּרַאשִׁית א) תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, בְּגִין כְּדָּ לָא תִנְאַף בְּאַתְתָּא
דְּלָאו מִינָהּ, דְּלָאו אִיהִי בַת זוּגָהּ.

דְּבִרָאָהּ, הוּוּ סִינְמָא דְעִשָׂר אַמִּירֵן דְאוֹרֵיִיתָא, לְקַבֵּל עֵתִיקָא דְעֵתִיקִין רַאשִׁיתָא דְכִלְאָ, לְאַחֲדָא
סוּפָא בְּרִישָׁא, לְמַהֲוִי כִלְאָ חַד. וְהָא דְלָא שְׂאֲרֵי בְהוּ בְּקוּדְמִיתָא, לְאוֹלְפָא רֻזָא עַלְמָה עַד אֵן

כתוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל שליט"א

אָתֵר אֲתִי־הִיבֵת לִיה רְשׁוּתָא לְמִשָּׁה, וּמֵאֵן אָתֵר קַבִּיל אֲוִרִיתָא מִזְעִיר אֲנָפִין. אָמַר ז' אֲמִירָן, לְקַבֵּל ז' בְּרִגִין עֲלָאִין דְּרַמִּיזִין בְּקֶרָא לָהּ י' הַגְדוּלָה וְגו' וְעַד הֵהוּא אָתֵר אֲסִתְפַּל מִשָּׁה דְכָתִיב (מקרא זה כתמונתו לא נמצא בתורה, וראה שמות ל"ג י"א ודברים ל"ד י) פְּנִים בְּפְנִים דִּבְרֵי י' עִם מִשָּׁה. פְּנִים דָּא בְּרָא קַדִּישָׁא, בְּפְנִים דָּא בְּרַתָּא. פְּנִים דָּא בְּרִית, בְּפְנִים דָּא אַרְוֹן. וְכִיּוֹן דְּאֲתַחְבְּרוּ, דִּבְרֵי י'. וּמֵאֵן אִינוּן, שְׁבַעָה אֲמִירָן. דְּאִינוּן (אִינוּן) ג' בְּרִגִין עֲלָאִין דְּעִתִּיקָא קַדִּישָׁא, אֲתַאֲמָרוּ לְקַבִּלֵיהוֹן ג' אֲמִירָן בְּתַרְאִין וְסִלְקוּ מִתְתָּא לְעִלָּא.

לֹא תִגְנוּב, לְקַבֵּל אִימָא עֲלָאָה בִּינָה דִּינְקָא מְחַכְמָה, וּמֵאֵן דְּאִית בִּיה בִּינָה, אֲקַרִי מִכִּין דְּבַר מִתוֹךְ דְּבַר, כְּמֵאן דְּגָנִיב וְנָסִיב מָה דְּאִית בְּלָבָא דְּחַכְמָא דְּאִילִיף לִיה חֲכָמְתָּא. וְאֲוִרִיתָא דְּאָרְף עַל גַּב דְּאֲשְׁתְּרִי לְגַבִּיה בִּינָה לִינְקָא מְחַכְמָה, גְּנִיבָה אִית מְסֻטְרָא אַחְרָא דְּאָסִיר, וְאָמַר לֹא תִגְנוּב סְתָם. לֹא תִעֲנֶה בְּרַעָה, לְקַבֵּל בְּרָגָא עֲלָאָה דְּחַכְמָתָא דְּהָא בַר נָשׁ לֹא יָכִיל לְאַתְבָּא פְתָגָם, אֲלָא בְּגִין בְּרָגָא דְּרוּחָא עֲלָאָה דְּחַכְמָתָא דְּאִית בִּיה. הָדָא הוּא דְכָתִיב (איוב ט"ו) הַחֲכָם יַעֲנֶה דַעַת רוּחַ. וְאָרְף עַל גַּב דְּהָאִי עֲנִיָּיה דְּאִיהוּ עָנִי, אִית בְּהוּ קִיּוּמָא דְּעֲלָמָא וְסִיּוּעָא לְעֲלָמָא לְמַנְדַּע לְמַאֲרִיה, וְאִיהוּ בְּרָגָא דְּמַהִימְנוּתָא. אִית עֲנִיָּה מְסֻטְרָא אַחְרָא דְּאָסִיר. הָדָא הוּא דְכָתִיב, לֹא תִעֲנֶה וְגו'.

לֹא תַחֲמוּד, לְקַבֵּל בְּרָגָא סְתִימָאָה עֲלָאָה דְּכָל מְחַשְׁבֹן בִּיה תְּלִיין, וְלִית בְּעֲלָמָא דִּינְדַּע הֵהוּא בְּגִין בְּרָגָא, דְּאִיהוּ סְתִימָא דְּסְתִימִין. וְכַד סְלִיק בְּמַחְשְׁבָה עֲלָאָה טְמִירָא, בְּרָא עֲלָמָא עֲלָאָה וְעֲלָמָא תַתָּאָה בְּרַגְעָא חָדָא חָדָא הוּא דְכָתִיב (ישעיה מ"ח) יַעֲמְדוּ יַחְדָּו, וְהָיָא מְחַשְׁבָה סְתִימָאָה. וְכַד נָשׁ אִית לִיה מְחַשְׁבָה סְתִימָאָה, דְּלִית דִּינְדַּע בָּהּ אֲלָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲוֹדִי. וְהָבָה בִּיה בְּבַר נָשׁ לְמַחְשָׁב מִלִּין דְּאֲוִרִיתָא, מִלִּין דְּמַצּוֹת. בְּגִין (דְּהָיָא) דְּהָהוּא מְחַשְׁבָה עֲלָאָה נְגִידָא מְבוּעִין דִּילָהּ לְאַתְרָא דְּחַכְמָתָא וְלֹא אֲתַפְּרֵשׁ כָּלָל.

וּמַהֲאִי חַכְמָתָא עֲלָאָה נְפַקַת תּוֹרָה וְנָגִיד שְׁקִיּוּתָהּ עַד הֵהוּא אֲתַרָא דְּחַכְמָה תַתָּאָה דְּאֲקַרִי מַצּוֹת. וְעַל דָּא מָאן דְּחָשִׁיב לְמַעַבְדַּ מַצּוֹת כְּאִילוּ עֲשָׂאָה, בְּגִין דְּגָרִים לְמִיתִי סְפוּקָא דְּבִרְכָאן מְהֵיָא מְחַשְׁבָה עֲלָאָה עַד אָתֵר דְּאֲקַרִי מַצּוֹת. וְכְאִילוּ עֲשָׂאָה, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (במדבר ט"ו) וְעֲשִׂיתֶם אוֹתָם. וּמְחַשְׁבָה דָּא רִישָׁא דְּכּוּלָּא וְאָרְף עַל גַּב דְּבְּסֻטְרָא דְּמְחַשְׁבָה עֲלָאָה אֲתִי־הִיב לִיה רְשׁוּתָא לְמַלִּין דְּמַצּוֹת. מִלִּין, דְּלֹא מַצּוֹת אֲסִירִין, הָדָא הוּא דְכָתִיב לֹא תַחֲמוּד.

וְתַאֲחִזִי, מָאִי טַעְמָא כּוּלְהוּ אֲמִירָן לְקַבֵּל כָּל כְּתָרָא וּפְתָרָא, מַצּוֹת עֲשָׂה בְּאֲתַרָא דְּחִזִי לִיה וּמַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה בְּאֲתַרָא דְּחִזִי לִיה. וְאִינוּן תְּלָתָא בְּתַרְאִי אִינוּן לֹא תַעֲשֶׂה מְכַלְלָא דְּעֲשָׂה, כְּדְּאֲוִקִימָנָא בְּכַלְהוּ. אָרְף עַל גַּב דְּהָאִי שְׁרִי, הָאִי אָסִיר. בְּגִין דְּאִינוּן לְקַבֵּל עִתִּיקָא דְּעִתִּיקוֹן דְּחָסֵד וְרַחֲמִים גְּדוּלִים תְּלִיין בִּיה וְלֹא אֲתַחֲזִי אֲלָא לְמַצּוֹת עֲשָׂה. בְּגִין כְּדֵי דִיּוּק מְנִיָּיהוּ דְּלֹא יִתְפְּנִי בַר נָשׁ (כְּהוּ גְדוּל) לְסֻטְרָא אַחְרָא וְרִשִׁים לְהוּ בְּמַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה וְאֲזַהֵר לוֹן לְבַנִי נָשָׂא כְּלָאו, עַל הָאִי אֲמִירָה בְּתַרְאָה, דְּאִיהִי כְּלָלָא דְּאֲוִרִיתָא.

וּמֵאֲזַדְעֵבֵר עַל הָאֵי, כְּאִלּוּ אֶעְבֵּר עַל כָּל אֲוִרְיֵיתָא. בְּגִין דְּאִיהוּ לְעֵילָא רֵאשִׁיתָא דְכוּלָּא, כְּלָלָא
דְּכָלָא. וְאִי בַר נֶשׁ עֵבֵר עַל הָאֵי וְאֶסְטִי מַחְשְׁבֵיתָהּ מֵאֲוִרְחִין דְּאֲוִרְיֵיתָא, כְּדִין אֲתִדְבַק בְּסִטְרָא
אַחְרָא דְשִׁקְרָא, וּכְדִין אֲתִי לִידֵי לֹא תַעֲנֶה בְרַעְדָּא וְגו'. כְּדִאֲשַׁפְּחֵן גַּבֵּי אַחְאָב דְּחִמִּיד כְּרָמָא דְנִבּוֹת
וּכְדִין אֶסְהִידוּ עָלֶיהָ שִׁקְרָא. וּמֵהָאֵי אֲתִי בַר נֶשׁ לְמַעְבָּר עַל כְּלָהּ אֲמִירָן. אָבֵל כַּד אִיהוּ אָזִיל
בְּאֲוִרְחֵי דְאֲוִרְיֵיתָא וְחָשִׁיב בְּאֲוִרְיֵיתָא וּבְפִקּוּדֵיהּ, כְּדִין אֲתַפְּשֵׁט הֵהִיא מַחְשְׁבָהּ בְּכָלְהוּ דְרַגְוִין
מִסִּטְרָא דְאַמֶּת מִסִּטְרָא דְמַהִימְנוּתָא עֲלָאָה.

וְתֵאחֲזִי דְהָא נְעִימִין כּוּלְהוּ אֲמִירָן דְלֹא לְאַסְטָאָה מַחְשְׁבֵיתָהּ וְרַעוּתֵיהָ לְסִטְרָא אַחְרָא. וּכְדִין בַר נֶשׁ
מִתְדַבֵּק בְּהָאֵי, כְּדִין כְּלָהּ עֲלֵמִין מִתְמַלְאֵן בְּרַכָּאֵן עֲלָאִין דְנִגְדִין מַעֲתִיקָא סְתִימָא דִילָהּ: (עד כאן
מחהשמתות).

לֹא תִרְצַח. לֹא תִנְאֵף. לֹא תִגְנֹב. (שמות כ) לֹא. פְּסָקָא טַעְמָא כְּכָל הַנִּי תִלֵּת. וְאִי לֹא דְפְסָקָא טַעְמָא,
לֹא הוּי תְקוּנָא לְעֲלָמִין, וְיֵהֵא אֲסִיר לֹן לְקִטְלָא נְפִשָׁא בְּעֲלָמָא, אַף עַל גַּב דְיַעֲבֹר עַל אֲוִרְיֵיתָא.
אָבֵל בְּמַה דְפְסָקָא טַעְמָא, אֲסִיר, וְשָׂרִי.

לֹא תִנְאֵף. אִי לֹא דְפְסָקָא טַעְמָא, אֲסִיר אֲפִילוּ לְאֲלֵדָא, אוּ לְמַחְדֵי בְּאַתְתֵיהָ חֲדוּה דְמַצְוָה.
וּבְמַה דְפְסָקָא טַעְמָא, אֲסִיר וְשָׂרִי.

לֹא תִגְנֹב. אִי לֹא דְפְסָקָא טַעְמָא, הָוּה אֲסִיר אֲפִילוּ לְמַגְנֵב דְעֵתָא דְרַבִּיָּה בְּאֲוִרְיֵיתָא. אוּ דְעֵתָא
דְחִכָּם, לְאַסְתְּפִלָּא בֵיהּ. אוּ דְיִנְא דְדָאִין דִּינָא לְפּוּם טַעֲנָה, דְאַצְטְרִיד לֵיהּ לְמַגְנֵב דְעֵתָא דְרַמָּאָה,
וְלְמַגְנֵב דְעֵתָא דְתִרְוּוּיָהּ, לְאַפְקָא דִינָא לְנַהוּרָא. וּבְמַה דְפְסָקָא טַעְמָא, אֲסִיר וְשָׂרִי.

לֹא תַעֲנֶה בְרַעְדָּא עַד שִׁקְרָא. (שמות כ) הָכָא לֹא פְסָקָא טַעְמָא, בְּגִין דְאֲסִיר הוּא כָלָל כְּלָל. וּבְכָל מִיָּלִי
דְאֲוִרְיֵיתָא, קְדָשָׁא כְרִידָּהּ הוּא שְׁוִי רְזִין עֲלָאִין, וְאוֹלִיף לְבִנֵי נְשָׂא אַרְחָא, לְאַתְתְּקִנָּא בֵיהּ, וְלְמַחְדָּהּ
בֵּיהּ. בְּמַה דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה מח) אֲנִי יי' אֱלֹהֶיךָ מְלַמְדֶּךָ לְהוֹעִיל מְדַרְיֶכָּהּ בְּדֶרֶךְ תִּלְדָּהּ.

אוֹף הָכִי, (שמות כ) לֹא תַחְמֹד, לֹא פָסִיק טַעְמָא כְּלָל. וְאִי תִימָא, אֲפִילוּ חֲמוּדָא דְאֲוִרְיֵיתָא אֲסִיר,
כִּינֵן דְלֹא פְסָקָא. תָּא חֲזִי, כְּכָלְהוּ עֲבֻדַת אֲוִרְיֵיתָא כְּלָל, וּבִהָאֵי עֲבֻדַת פֶּרֶט. בֵּית רַעְדָּא שְׂדֵהוּ וְעֻבְדוּ
וְגו', כְּכָל מִיָּלִי דְעֲלָמָא. אָבֵל אֲוִרְיֵיתָא, אִיהִי חֲמוּדַת תְּדִיר, שְׁעִשׂוּעִים, גְּנֹזֵי דְחִי, אַרְכָּא דִיּוּמִין,
בְּעֲלָמָא דִין וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי.

הַנִּי עֶשֶׂר אֲמִירָן דְאֲוִרְיֵיתָא, אֵינֻן כְּלָלָא דְכָל פְּקוּדֵי אֲוִרְיֵיתָא, כְּלָלָא דְעֵילָא וְתֵתָא, כְּלָלָא דְכָל
עֶשֶׂר אֲמִירָן דְבִרְאשִׁית. אֲלֵין אֲתַחְקִקוּ עַל לִוְחֵי אֲבִינִין, וְכָל גְּנֻזִין דִּיהוּ בֵּיהּ, אֲתַחֲזוּן לְעִינֵיהוּן
דְכָלָא, לְמַנְדַּע וְלְאַסְתְּפִלָּא בְרִזָּא דְתִרִי"ג פְּקוּדֵין דְאֲוִרְיֵיתָא דְכְּלִילָן בֵּיהּ, כְּלָלָא אֲתַחֲזִי לְעִינֵין,
כְּלָלָא אִיהוּ בְּסִכְלִתְנֻן, לְאַסְתְּפִלָּא כְּלָפָא דִישְׂרָאֵל כְּלָהּ, וּכְלָלָא הָוּה נְהִיר לְעִינֵיהוּ.

כְּהוּא שְׁעֵתָא, כָּל רְזִין דְאֲוִרְיֵיתָא, וְכָל רְזִין עֲלָאִין וְתֵתָאִין, לֹא אַעֲדֵי מִינֵיהוּ. בְּגִין דִּיהוּ

